

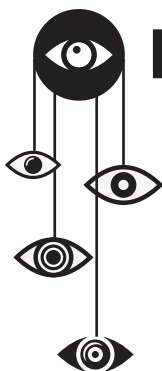
LBRIS

We know
books

TATIANA
ȚÎBULEAC

F A B U L E
M D E R N E

EDIȚIE
REVIZUITĂ
ȘI ADĂUGITĂ

EDITURA
CREATOR
BRAȘOV, 2021

CUPRINS

ACUL	5
RIDURI.....	8
LIMITE	10
JUMĂTATEA	12
ROCHIA	14
BUCĂȚI	16
ROZ	18
ÎNTREBAREA	20
PĂSĂRI.....	22
CUVINTE	24
BACLAVA	26
VITREGII	29
PRAF.....	32
SĂRĂCIE	34

MUGURI.....	36
SÂNGE	38
LIBERTATE	40
RĂZBUNAREA	42
FETE	44
FRUMUSEȚE	46
RĂDĂCINI	48
MIZERIILE	50
PIATRA	52
AUGUST	54
NEBUNI	56
FIRIMITURI	58
MĂRȚIȘOR	60
FRICĂ	62
OPTIMISM.....	65
RISIPĂ	67
MĂRUNȚIȘURI.....	70
OMIZI	74
DANTELA	75
CIFRE	77
FOȘNETE	79

ORGOLII	82
JOCUL	84
VIAȚĂ	86
AȘTEPTĂRI	88
ATINGERI	91
BOSTANI	94
STELE	96
VOCAȚIE	98
SOACRE	100
CONTRASTE	102
LACĂTE	105
APUSURI	107
PARAZIȚI	109

A C U L

Alexandru, fiul meu, și-a rupt papucii. De obicei, papucii se descos de tot și îi arunc. Astăzi însă aceștia s-au descusut astfel încât mai puteau fi reparați. Unui meșter i-ar fi luat cinci minute, m-am gândit totuși să îi cos singură. Ziua predis-punea la fapte mari.

M-am dus să caut acul cel țigănesc. Acul pe care îl am de la mama, iar ea – de la mama ei. Acul și pozele din copilărie – atât mi-am luat când m-am mutat la Paris. Cu pozele e clar. Cu acul, povestea e următoarea.

Am crescut cu acel ac în ochi. Bunica îl ținea înfipt în cel mai înalt loc din casă, pe un păretar, ca nu cumva să îl iau eu și să îl pierd. Peste o palmă erau icoana și candela.

Acel ac nu prea se folosea la cusut. Era acolo de ținut minte. Uneori îmi părea că toată viața și forța bunicii erau concentrate în el, și că dacă ar fi dispărut acul, s-ar fi pierdut și ea.

Acul era lung și gros, cu o ureche lată, prin care trebuia să încapă orice fir. Chiar și de viață.

Când în iulie '49 au venit comuniștii să îmi depositeze bunicii în Siberia, soldații au fost umani. Le-au dat zece minute ca să-și ia cele mai importante lucruri din casă. O icoană, niște bani și acul, toate le-a luat bunica.

— Unde te duci tu, bani și icoană nu-ți trebuie, i-a zis omul legii. Acul poți să-l iei...

În Siberia, acul și-a găsit rostul. Pentru că, mergând la moarte, nimeni nu a avut atâta minte să-și ia ac, al ei a ajuns nespus de întrebuițat. Deportății îl cereau pentru tot felul de lucruri.

Pentru cusut haine din cârpe, ca să-și încălzească copiii învineteți de plâns și frig.

Pentru născocit opinci cu talpa groasă, din coji de mesteceni.

Pentru scos țepușe de sub unghiile roase până la sânge de tăiatul pădurilor interminabile.

Pentru spart bășici de pe picioarele putrezinde, din cauza apelor nesecate.

Pentru făcut găuri în curele, care se cereau strâmtate lună de lună.

În Siberia, acul a trăit șapte ani, apoi s-a întors acasă, la pieptul bunicii. Ca un sugar. Ca o inimă exterioară.

Și a început o viață nouă.

A cusut cămăși și ii, rochii și bundițe din materiale întregi și colorate.

A înșirat fructe dulci, coapte de soarele drag, pe kilometri de ață.

A pus cercei primei și unicei nepoate, născută în libertate.

Apoi s-a retras. Mai întâi pe peretele stăpânei sale. Apoi pe cel al mamei. Iar acum în cutia mea, la Paris.

Nu am mai cusut papucii. I-am dus la meșter.

R I D U R I

S-au întâlnit atunci când aproape era prea târziu.
Cu o ușoară mirare că inimile lor încă mai pot
simți.

Rușinați de dragostea lor, nelalocul ei parcă,
totuși s-au iubit. Cum au putut.

Și-au scos metehnele la plimbări. Ea – piciorul
bolnav, el – mâna nemișcată.

Stând pe bancă, în parc, s-au scăldat în soarele
dimineții, ca în cea mai albastră mare din lume.

Au mâncat, decadent, înghețată pe malul Senei
și nici nu le-a păsat că își murdăresc hainele.

Au dansat într-o stație de metrou, pe muzica
unui cerșetor.

Au băut vin și nu și-au luat pastilele.

S-au întrecut la mințit.

Ea a gătit pentru el, în cârjă, mâncarea lui prefe-
rată. El i-a reparat lampa, necruțându-și mâna.

Și-au luat cadouri extravagante, împrumutând bani de la un prieten comun. Un baston cu cap de argint. O pereche de mănuși din piele de capră.

Ea l-a ascultat cuminte când el i-a povestit cu lacrimi în ochi despre fosta soție.

El nu i-a spus niciun cuvânt când a aflat cum și-a pierdut averea.

Și-au propus să facă o nebulie. „Să mergem în Rusia, cu Transsiberianul, și la balet, și votcă și zăpadă!”. Au amânat, desigur. Dar ce mai contează? Au vrut!

Și-au făcut poze pe vapor. Au râs zgomotos în lume. Au părut bătrâni și nebuni.

Dar a meritat.

Timid, au spus lumii întregi că și ridurile pot fi sărutate...

L I M I T E

Se trezea atât de devreme, încât și soarele părea surprins. Își lua câinele și se pornea. Mereu pe același traseu lipsit de imaginație. Cu vântul în față. Cu tălpile umede. În neștire.

Ca un orb ce era.

Bastonul lui fidel răvășea nisipul de pe plaja umedă și pe alocuri câte o inimă de om. Era chiar frumos sau poate ne părea. Era tânăr sau fusese deja? Nevederea lui ne durea, însă, într-un fel, nu o voiam tămăduită. În adâncul sufletelor de turiști ne plăcea imens să avem orbul nostru pe insulă. Întunericul lui ne înnobila.

Îl priveam cum merge liniștit, purtat de câine. Se opreau uneori ca să-și facă plăceri reciproce. Câinele îl lăsa să se scalde până la genunchi în apa sărată, dând din coadă ca un complice. El îi slăbea lesa ca să-i îngăduie rotocoale cu limba scoasă pe plajă. Rânjeau ambii și își reluau drumul, ca să ajungă la marginea stâncii. Acolo, la un pas de abis,

se așezau amândoi și priveau în zare. Pescăruși sidefați le zburau pe alături. Hățișuri de verdeață le țineau de cald.

— Oare la ce s-o fi uitând orbul? se întreba lumea, privindu-i cum stau nemișcați.

De la localnici am aflat că a avut un accident de serviciu, într-un oraș din apropiere. Spion, savant, militar? I-au tot atribuit vietii, încât s-au încurcat cu toții. Într-un final, au rămas cu o singură certitudine: era orb.

Insula l-a adoptat ca pe cineva care o înțelegea cel mai bine. Care o străbatea zilnic cu picioarele, cu sufletul. Care a îndrăgit-o cum îndrăgeau în această țară rece doar fiii și ficele de regi trecuți: din presupuneri.

L-am privit zilnic cum atârna pe marginea stâncii fără frică. La limită cu moartea. Din plictiseală, l-am ucis și l-am salvat de zeci de ori, împingându-l în mare și prinzându-l, mai apoi, cu un deget.

I-am ghicit povestea. L-am reinventat. Apoi l-am lăsat și m-am smerit.

Zilnic, am învățat de la el că nu marginile ne sperie. Nu limitele.

Ci oamenii și întâmplările care ne împing spre ele.

JUMĂTATEA

Mai întâi, i-am văzut umbra. Stranie ca a unei macarale care mergea singură. Dar pentru că o macara nu ocolește flori și, mai ales, nu miluiește cerșetori, trebuia să fie altceva. O femeie.

Aleska era toată albă, ca o făină cernută în formă de om. Se pare însă că ceva se întâmplase și forma nu rezistase. Partea de sus a femeii se îndoise ca un aluat, astfel încât fața îi ajunsese în dreptul genunchilor. O boală, au spus medicii. Un semn, a spus Aleska. Și a continuat să trăiască frântă.

După pâine și lapte ieșea cel mai des. Iarna adăuga în coș portocale. Primăvara – frezii. Vara – mere verzi. Toamna, ca în ziua în care am cunoscut-o, aduna castane din parc. Degetele ei noduroase le găseau repede prin iarba îngălbenită, ca un nas de câine tânăr. Aduna două-trei în palmă apoi întorcându-se cu tot trupul spre coș, le arunca cu un fel de bucurie copilărească.

Nu mai întâlнисem oameni care să nu se dezdoaie. Oameni care să trăiască într-o lume de tâlpi și

rădăcini. Să nu vadă cer, ochi, zbor, ci doar pământ, pași, urme. Am vrut să o ajut la adunat castane, dar nu m-a lăsat.

— Asta e tot ce mai pot face, mi-a spus.

Mai târziu, după ce ne-am văzut de mai multe ori prin cartier, iar eu mă aplecam de fiecare dată ca să îi spun „bună ziua”, mi-a povestit. Cum a plecat din Polonia, cum război, cum dragoste. Cum încă mai coace „makowiek” duminica și împarte „hrustki” cu magiun la biserică. Cum a învățat din nou lumea de la înălțimea genunchilor.

Iar într-o zi ne-am întins pe iarbă. Ea pe o parte, ca să mă vadă la față, iar eu pe cealaltă ca să o aud. Ca două palme vii. Ca două jumătăți ale unui singur om.

Și ne-a fost dor împreună.

De țările noastre cu zăpadă. De prispe cu gutui și struguri, de brâie albastre la casă. De timpurile în care nu eram înjumătățite.